

NÁZEV MATERIÁLU	Stanovisko Svazu průmyslu a dopravy ČR k Návrhu zákona o odolnosti subjektů kritické infrastruktury a o změně dalších zákonů (zákon o kritické infrastruktuře)
Č. J.	22/2024
DATUM ZPRACOVÁNÍ	8. března 2024
KONTAKTNÍ OSOBA	Jan Proksch
TELEFON	603 459 564
E-MAIL	jproksch@sPCR.cz

Svaz průmyslu dlouhodobě prosazuje změny, aby se lépe upravila oblast subjektů kritické infrastruktury (KI) a jejich dodavatelů. Zásadní reflexi jsme od členů získali během pandemie Covid-19 či energetické krize. Níže uvádíme zásadní připomínky k předloženým dokumentům, které by měly být zohledněny, aby neúměrně nenarostly povinnosti a rizika subjektů kritické infrastruktury a ty tak mohly být lépe připraveny na krizové stavy.

I. Obecné zásadní připomínky k části první

- Zásadně se vymezujeme proti začlenění problematiky bezpečnosti dodavatelského řetězce do návrhu zákona o kritické infrastruktuře. Konkrétní argumentace je uvedena u příslušného ustanovení.
- Považujeme za zásadní, aby návrhy prováděcích právních předpisů byly k dispozici ve stejnou dobu v rámci legislativního procesu jako návrh zákona, a to nikoliv ve formě tezí, ale v paragrafovém znění. Vzhledem k celkové změně koncepce vnímání kritické infrastruktury, kdy dnes jsou chráněny jednotlivé prvky KI, avšak nově bude kladen důraz na zajištění poskytování základní služby jako takové a identifikaci KI budou provádět samotné subjekty, je nutné jasně stanovit, jaké parametry budou přímo v zákoně a jaké v prováděcích předpisech. Nelze ponechat adresáty právní normy v nejistotě, co do rozsahu a dopadu právní úpravy.
- Bylo by velmi vhodné poskytnout návrhy prováděcích předpisů též s ohledem na navrženou účinnost předloženého návrhu, za účelem umožnění zahájení přípravy subjektů KI na plnění povinností z něj plynoucích. Upozorňujeme zejména na rizika nedodržení zákonných lhůt pro zpracování dokumentů tam, kde to zákon o KI ukládá, resp. dokonce objektivní nemožnost dodržení takových lhůt. Problém s „harmonogramem“ je o to palčivější v případě, že se bude jednat o subjekt evropské KI. Ustanovení § 13 odst. 4 uvádí, že subjekt evropské KI je povinen předložit posouzení rizik a seznam opatření k zajištění odolnosti na vyžádání Evropské komisi a to počínaje dnem, kde obdrží vyrozumění dle § 10 odst. 3, tzn. ve výše uvedeném příkladu 30. 4. 2025 – kdy toho času nemusí být ještě vydaný hlavní dokument Posouzení rizik ČR dle krizového zákona.
- Teze prováděcích předpisů doprovázející návrh zákona o odolnosti subjektů kritické infrastruktury obsahují parametry, na základě kterých by měla být kritéria významnosti určena s odkazem na meze směrnice CER, nicméně směrnice CER nestanoví konkrétní metodiku pro posuzování kritérií významnosti. Parametry uvedené v tezích k prováděcímu předpisu (Nařízení vlády o základních službách a kritériích významnosti) jsou navíc shodné se zněním § 9 návrhu zákona) a ve skutečnosti neplní funkci tezí prováděcího předpisu, které by měly poskytnout bližší představení navrhované úpravy. Zásadním nedostatkem předloženého návrhu zákona jsou proto chybějící kritéria významnosti, anebo alespoň

podmínky (metodika) pro jejich určení, které by už bylo možno považovat za teze prováděcího předpisu ve smyslu čl. 10 odst. 5 Legislativních pravidel vlády.

- V návrhu zákona je poměrně velké množství odkazů na „jiné právní předpisy“. Právní úprava dopadne na mnoho nových subjektů, proto je žádoucí, aby bylo přímo ze zákona jasné, s jakými dalšími předpisy je provázán. Proto navrhuje plošně odkazy na jiné právní předpisy doprovodit poznámkami pod čarou, v nichž budou uvedeny konkrétní právní předpisy.
- Ve vztahu k citlivým činnostem nesouhlasíme s významným rozšířením okruhu osob, na které by dopadla povinnost prověření dle zákona č. 412/2015 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o nepřiměřenou zátěž bez konkrétního pozitivního dopadu na odolnost KI.
- U sankcí za přestupky nesouhlasíme s nastavením sankcí dle výše obratu, neboť to není požadavek směrnice CER. U velkých podniků může být nepoměr mezi sankcí určenou maximální částkou a sankcí podle výše obratu obrovský. Navíc zákon předpokládá automatickou aplikaci sankce vyšší, což může vést k diametrálním rozdílům ve výši sankce za stejné přestupky pro různé subjekty. Takový přístup je v rozporu se zásadami správního trestání, neboť neumožňuje zohlednit další okolnosti, především závažnost přestupku.
- Požadujeme vysvětlit v důvodové zprávě a lépe popsat roli GŘ HZS ve spojení s jinými správními orgány, u kterých lze očekávat, že budou GŘ HZS při plnění úkolů podle zákona o KI podporovat. Role generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru („GŘ HZS“) v kontextu návrhu nového zákona o odolnosti subjektů kritické infrastruktury je velmi významná. Tomuto postavení ve většině případů rozumíme v kontextu krizového zákona, avšak v případě odolnosti subjektů kritické infrastruktury je nominace GŘ HZS pro plnění některých úkolů podle zákona o KI diskutabilní. Kompetence GŘ HZS totiž v žádném případě nepostihují a ani nemohou postihovat celou škálu řešené problematiky subjektů kritické infrastruktury – např. posouzení rizik v oblasti terorismu, extremismu a kybernetických hrozeb.
- I přes znění navrženého § 30 a jeho bodů se povinnosti subjektů KI budou překrývat s plněním povinností podle návrhu zákona o kybernetické bezpečnosti (nZKB). Jedná se například o hlášení incidentů atp. Je tedy nezbytné právní úpravy do co nejvyšší míry sladit, aby tak subjekty byly schopny identifikovat povinnosti, které na ně spadají podle platné právní úpravy. Současně by mělo být zjevné, že práva v plné šíři z tohoto zákona nabývají všechny subjekty, které budou identifikovány jako subjekty KI a budou tak poskytovat alespoň jednu základní službu.
- Zákon používá odlišnou terminologii než nZKB, přitom je velmi pravděpodobné, že „subjekty kritické infrastruktury“ budou významně provázané se „základními subjekty“ ze směrnice NIS 2, tedy se subjekty, které jsou označeny nZKB jako „poskytovatelé regulovaných služeb v režimu vyšších povinností“. Současně předpokládáme, že i základní služba se bude překrývat s pojmy jako je „regulovaná služba“ a „strategicky významná služba“. Obdobné platí u významného dodavatele. Doporučujeme terminologii maximálním způsobem sjednotit.

II. Konkrétní zásadní připomínky k části první

K § 2 písm. a)

Znění výše uvedeného písmene požadujeme upravit takto:

„a) základní službou služba, která je nezbytná pro zachování základních funkcí státu, hospodářských činností, bezpečnosti, veřejného zdraví nebo životního prostředí, poskytovaná v odvětvích nebo pododvětvích podle přílohy tohoto zákona,“

Odůvodnění: Nesouhlasíme se zahrnutím oblasti „bezpečnosti“ do rozsahu základní služby. Tato oblast by měla být řešena zvlášť mimo rozsah základní služby, nakořik má zpravidla specifické požadavky na zajištění bezpečnosti a prověřování osob, které jsou výrazně vyšší než u ostatních provozovatelů základních služeb. Oblast bezpečnosti rovněž není zahrnuta do odvětvové kategorizace dle směrnice CER.

K § 2 písm. c), § 8 odst. 1 b), § 10 odst. 2 d), § 13 odst. 1 a) a b), § 24 odst. 2 b) a další

Z definice kritické infrastruktury vyplývá její poskytování na území ČR. Je nutné tuto skutečnost promítnout do dalších ustanovení zákona.

Odůvodnění: V dalších ustanoveních návrhu zákona jsou většinou povinnosti na poskytovatele ukládány i pro poskytování základní služby mimo území ČR. Není tedy zřejmé, jak má například poskytovatel služby elektronických komunikací zajistit povinnosti pro službu roamingu, která bude nejspíše základní službou, nebo bude zahrnovat jiné základní služby, když samotný poskytovatel není schopen plnit povinnosti týkající se aktiv poskytovatele roamingu pro česká účastnická čísla.

K § 2 písm. c)

Požadujeme upravit definici

*„odolností ~~kritické infrastruktury~~ **základní/regulované služby** schopnost subjektu kritické infrastruktury předcházet **krizovým** incidentům, chránit se před těmito incidenty, reagovat na ně, odolávat jim, zmírňovat a absorbovat je, přizpůsobovat se jim a zotavit se z nich“*

Odůvodnění: Upozorňujeme, že i směrnice CER pracuje s odolností základní služby, proto by i zákon, který je její transpozicí, měl být soustředěn na odolnost samotné služby.

K § 2 písm. f)

Pojem „významné narušení“ není v návrhu zákona blíže definován. Požadujeme upřesnění definice, aby byl zřejmý věcný rozsah, o jaký typ incidentu, případně narušení se jedná. Má-li dojít k vydefinování prováděcím právním předpisem, jak lze vyrozumět z důvodové zprávy, pak je nezbytné, takový prováděcí předpis předložit již v paragrafovém znění, a nikoli jen v tezích. Nemělo by docházet k nadměrnému zatížení povinných subjektů a k hlášení všech vzniklých incidentů. Účelné je i stanovení metriky určení incidentů.

K § 2 písm. g) – preferujeme variantu I

I s ohledem na požadavek provázanosti a sjednocení terminologie používané nZKB jednoznačně preferujeme navrhovanou variantu I. Pojem aktivum je využíván současně i v normách ISO a především pak ve směrnici CER.

K § 2 písm. h)

Znění výše uvedeného písmene požadujeme upravit takto:

"h) pracovníkem fyzická osoba, která je v jakémkoli pracovním, služebním nebo jiném obdobném poměru vůči subjektu kritické infrastruktury ~~nebo vůči jeho významnému dodavateli,~~

Odůvodnění: Nesouhlasíme s tím, aby se tato definice "pracovníka" vztahovala i na fyzické osoby, které jsou v pracovním, služebním nebo jiném obdobném poměru vůči významnému dodavateli. Tím by se neúměrně rozšířila působnost zákona, a to zejména v případech subjektů KI, které budou mít více významných dodavatelů s velkým počtem zaměstnanců. Takový subjekt KI s ohledem na neznalost organizační struktury

významných dodavatelů nebude schopen naplnit povinnosti stanovené v § 13 návrhu zákona. Zároveň ale žádáme, aby role významných dodavatelů byla řešena v krizovém zákoně, včetně jejich pracovníků.

K § 2 písm. j)

Navrhujeme zrušit text „nebo jiné pověřené osoby“.

Odůvodnění: Zákon obsahuje širokou definici pracovníka, která by měla pokrýt všechny myslitelné osoby oprávněné k ověřování spolehlivosti. Pokud by „jiná pověřená osoba“ nesplňovala definici pracovníka, je nutné v zákoně definovat explicitně, o jaké osoby jde nebo odkázat na jiný konkrétní právní předpis, který pověřenou osobu definuje.

K § 5 odst. 1 písm. h)

Požadujeme v poznámce pod čarou uvést konkrétní právní předpis nebo příklady předpokládaných právních předpisů.

K § 5 odst. 1 písm. i)

Nařizování a provádění cvičení mohou buď odvětvová ministerstva a jiné ústřední správní úřady nebo Ministerstvo vnitra s tím, že odvětvová ministerstva navrhují jejich obsah. Před určením toho, jak to bude, požadujeme společně diskutovat a vyjasnit role jak odvětvových ministerstev, tak i Ministerstva vnitra a stejně tak i jednotlivých subjektů KI a teprve na základě jejich výsledku to promítnout do příslušných ustanovení zákona.

Pokud jde o subjekty KI, tak je třeba vyjasnit, zda jejich účast na cvičení bude povinná nebo dobrovolná, protože nemusí mít v době cvičení kapacitu se účastnit povinně cvičení. Současně by mělo být možno se takového cvičení neúčastnit v případě, že může být narušeno poskytování, nebo bezpečnost základní služby, nebo dalších služeb subjektu KI.

Podobně by měl mít subjekt KI možnost nařídít účast na svém cvičení věcně příslušným ministerstvům, ministerstvu vnitra, jiných ústředním správním úřadům a České národní bance, a takoví by měli na své náklady například zajistit pohonné hmoty, ochranné pomůcky atd.

K § 5 odst. 1 písm. m)

Navrhujeme písmeno m) zrušit.

Odůvodnění: Bezpečnostní standardy by měly být stanovovány a vydávány centralizovaně, a to Ministerstvem vnitra, jinak nelze zajistit jejich vzájemnou kompatibilitu a stejnou úroveň bezpečnosti. Zároveň by bezpečnostní standardy měly vycházet ze stávajících ISO norem. V opačném případě by přijetí zvláštních českých bezpečnostních norem vedlo k neúměrné zátěži českých subjektů KI. Blíže viz komentář u § 15. Zdá se nám, že tento institut je poněkud nešťastně vypůjčen ze zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných skutečností, kde má své opodstatnění. Návrh zákona o kritické infrastruktuře však s bezpečnostními standardy dále nepracuje, nespecifikuje, o jaké standardy se jedná, ani jak mají být dále používány. Použití této konstrukce umožní, aby každý resort stanovil své vlastní standardy, dle svého uvážení a skutečné potřeby. Navíc se jedná o činnost kvasilegislativní, kdy budou povinným subjektům ukládány povinnosti všeobecně závazným opatřením s dopady odpovídajícími prováděcímu předpisu.

K § 5 odst. 1 písm. o)

Navrhujeme doplnit nové písm. o), které zní:

„o) během mimořádné události nebo za krizového stavu rozhodují o žádosti subjektu kritické infrastruktury podle § 13, odst. 3, písm. c) o poskytnutí přednostního přístupu k základní službě poskytované subjektem kritické infrastruktury v jejich působnosti podle § 13, odst. 1, písm. s), pokud je to nezbytné pro zajištění poskytování základní služby a nedojde tak k zatížení subjektu a ohrožení poskytování jeho základní služby..“

Odůvodnění: Z krizí předchozích let víme o velké vzájemné provázanosti a závislosti kritické infrastruktury. Domníváme se, že vedle zásobování skrze SSHR (například PHM) je třeba myslet i na situace, kdy budou subjekty KI závislé na sobě navzájem a pro nedostatek určité komodity bude třeba zajistit přednostní zásobování KI (zejména energie, pitná voda a datová konektivita).

K § 6 odst. 1 b)

Navrhujeme doplnit následovně:

„zpracovává strategii pro posilování odolnosti subjektů kritické infrastruktury, konzultuje ji se subjekty kritické infrastruktury, aktualizuje ji nejméně jednou za 4 roky, a předkládá ji vládě ke schválení,“

Odůvodnění: Vypracování takové strategie je bez součinnosti subjektů KI neúčelné a je nezbytné, aby tyto subjekty na jejím vypracování spolupracovali tak, aby bylo dosaženo vytvoření vysoké kvality zpracování a provedení. Současně je taková součinnost nezbytná z důvodu informování subjektů KI předem o obsahu strategie.

K § 6 odst. 1 písm. e) a g)

Ustanovení písmene e) požadujeme doplnit o část textu z písmene g) dle níže uvedeného návrhu a písmeno g) na základě toho vypustit.

"e) zřizuje a provozuje Portál kritické infrastruktury, který bude využit i pro sdílení informací mezi subjekty kritické infrastruktury"

Odůvodnění: V důvodové zprávě k § 6 se uvádí: "V rámci metodického vedení a zajišťování spolupráce mezi všemi zainteresovanými subjekty **zřídí jednotou platformu pro sdílení informací, a to skrze Portál kritické infrastruktury.**" Onou platformou pro sdílení informací je tedy "Portál kritické infrastruktury.

Komunikace subjektu KI se složkami státu by měla probíhat výhradně přes Portál kritické infrastruktury pro plnění povinností ukládaných tímto zákonem.

K § 6 odst. 1 o)

Požadujeme doplnění nového bodu: *„o) zabezpečit informace povinně předávané poskytovateli základních služeb a subjekty kritické infrastruktury“*

Odůvodnění: I ve spojitosti s předchozí připomínkou není stanoveno, jakým způsobem bude nakládáno s informacemi a jakým způsobem budou takové informace zabezpečeny na straně státu. Považujeme toto za naprosto nezbytné, jelikož ohrožení bezpečnosti takových informací může přímo ohrozit i samotný subjekt KI, případně základní službu, a tak být v rozporu se smyslem tohoto zákona.

K § 6 odst. 2

Požadujeme upravit ustanovení § 6 odst. 2 a doplnit za ně nový odstavec 3, a to následujícím způsobem:

„(2) Úkoly Ministerstva vnitra uvedené v odstavci 1 plní generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky, s výjimkou ~~úkolu~~ úkolů podle odstavce 1 písm. b) a n).

(3) Úkol Ministerstva vnitra uvedený v odstavci 1 písm. b) plní Výbor pro zpracování strategie pro posilování odolnosti subjektů kritické infrastruktury, který je složený ze zástupců Ministerstva vnitra, generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru, Policie České republiky, [popř. další orgány, subjekty] a subjektů kritické infrastruktury.“

Odůvodnění: Podle § 6 odst. 2 platí, že úkoly Ministerstva vnitra uvedené v odstavci 1 plní GŘ HZS, s výjimkou úkolu podle odstavce 1 písm. n). GŘ HZS tak mj. plní úkol podle § 6 odst. 2 písm. b) – zpracovává strategie pro posilování odolnosti subjektů kritické infrastruktury.

Jak uvádíme výše v obecné připomínce k postavení GŘ HZS v kontextu nového zákona o KI, kompetence GŘ HZS je dle našeho názoru disproporčně úzká vzhledem k plnění některých úkolů a šíři problematiky, která s tímto souvisí. Za typický příklad považujeme právě zpracování Strategie pro posilování odolnosti subjektů kritické infrastruktury, tedy dokument s celostátní působností, schvalovaný vládou. Právě v tomto případě se nám jeví postavení GŘ HZS vzhledem k požadavkům na strategii jako nepřiměřené.

Pro posuzování rizik u subjektů KI, tj. Posouzení rizik ČR a následné zpracování Strategie pro posílení odolnosti subjektů kritické infrastruktury, považujeme za vhodné kandidáty pro zapojení do přípravy např. útvar CHH – centrum proti hybridním hrozbám MV ČR a PČR - Národní centrálu proti terorismu, extremismu a kybernetické kriminalitě SKPV. Účast subjektů KI (v jednotlivých odvětvích) na zpracování těchto dokumentů vnímáme jako nezastupitelnou vzhledem k jejich detailní znalosti prostředí v jednotlivých oblastech poskytování základní služby.

Jsme s ohledem na výše uvedené přesvědčeni, že pro zpracování tak zásadního dokumentu, jako je uvedená Strategie, by bylo vhodnější zakotvit podíl ostatních subjektů znalých dané problematiky, a toto zakotvení provést institucionálně na zákonné úrovni.

K § 7 písm. f)

Požadujeme v poznámce pod čarou uvést konkrétní právní předpis nebo příklady předpokládaných právních předpisů.

K § 8 odst. 1

V § 8 odst. 1 požadujeme upravit:

*(1) Poskytovatel základní služby je povinen věcně příslušnému ministerstvu, jinému ústřednímu správnímu úřadu nebo České národní bance a Ministerstvu vnitra **příslušnému gestorovi odvětví a pododvětví podle přílohy č. 1 tohoto zákona** za účelem jeho určení za subjekt kritické infrastruktury poskytnout informace o*

Odůvodnění: Povinnost předkládat informace by měla být právě a pouze gestorovi daného odvětví a pododvětví, které určuje příloha č. 1 tohoto zákona.

V souvislosti s výše zmíněnou připomínkou o jednotném informování a komunikačním kanálu se všemi subjekty by i tyto informace měly být poskytovány prostřednictvím Portálu kritické infrastruktury.

K § 8 odst. 1 b)

Požadujeme úpravu znění:

b) jeho **potenciální kritické infrastruktury, týkající se základní služby** na území nebo mimo území České republiky, **v případě Evropské kritické infrastruktury, a**

Odůvodnění: V době před určením poskytovatele základní služby nelze reálně dodat informace o své kritické infrastruktury, protože prozatím k jejímu určení nedošlo. Subjekt je tedy schopen poskytnout informace pouze o potenciálně v budoucnu určení kritické infrastruktury.

Současně úprava navazuje již na výše uvedenou připomínku, kdy kritická infrastruktura, a tedy i základní služba mimo ČR by měla být pouze ta, která je podle zákona určena jako Evropská kritická infrastruktura.

K § 8 odst. 2

Navrhujeme slovo „jednoho“ nahradit slovem „tří“.

Odůvodnění: V praxi u velkých holdingů není v rámci jednoho měsíce reálně získat všechny informace. Navíc z textu návrhu zákona není zřejmé, od jakého okamžiku se počítá den zahájení poskytování základní služby. Například u zahájení provozu fotovoltaické elektrárny tento okamžik může nastat v různých fázích – datum získání licence k provozování, datum reálného spuštění elektrárny, případně jiné datum. Jistota ohledně začátku běhu lhůty je důležitá i proto, že nedodržení lhůty je sankcionováno jako přestupek. Žádáme o upřesnění začátku běhu lhůty buď přímo v zákoně, nebo dát výkladové vodítko v důvodové zprávě.

K § 9 písm. g)

Požadujeme upřesnit, co se rozumí „jedinečností“ poskytovatele základní služby podle § 9 písm. g).

Odůvodnění: Ustanovení § 9 odst. g) jde nad rámec směrnice CER a proto považujeme za naprosto nezbytné, aby bylo odůvodněno, proč předkladatel k tomuto dalšímu kritériu přistoupil a jak by mělo být aplikováno. Oproti ostatním kritériím významnosti uvedeným v § 9 je text písm. g) velmi nekonkrétní a neuchopitelný, jelikož slovo „jedinečnost“ může být interpretováno mnoha způsoby. Má-li na základě tohoto kritéria dojít k určení subjektu KI, považujeme za naprosto nezbytné, aby byla doplněna větší specifikace, a to optimálně přímo v textu zákona o KI.

K § 10 odst. 2 až 4 a vložit samostatně text do odst. 3

Znění uvedených odstavců požadujeme upravit takto:

(2) Ministerstvo vnitřní věci určí rozhodnutím subjekt kritické infrastruktury, pokud naplní odvětvová kritéria a kritéria významnosti stanovená prováděcím předpisem. Proti rozhodnutí ministerstva není rozklad přípustný. Určený subjekt kritické infrastruktury ministerstvo zařadí zařazením na seznam subjektů kritické infrastruktury.

(3) Tento seznamSeznam subjektů kritické infrastruktury je neveřejný a obsahuje

- a) identifikační údaje subjektu kritické infrastruktury,
- b) odvětví a pododvětví, ve kterém subjekt kritické infrastruktury poskytuje základní službu,
- c) poskytované základní služby v jednotlivých odvětvích a pododvětvích a
- d) členské státy Evropské unie, ve kterých subjekt kritické infrastruktury poskytuje základní službu.

(4) Ministerstvo vnitra informuje ~~subjekt kritické infrastruktury~~, Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost a věcně příslušné ministerstvo, **Český úřad zeměměřičský a katastrální**, jiný ústřední správní úřad nebo Českou národní banku o zařazení **subjektu** na seznam subjektů kritické infrastruktury podle odstavce 2 do 1 měsíce ode dne ~~tohoto~~ jeho určení.

(5) ~~Subjekt kritické infrastruktury je povinen plnit povinnosti plynoucí mu ze zákona vůči zapsaným základním službám v přiměřené lhůtě stanovené ministerstvem v rozhodnutí o určení subjektem kritické infrastruktury od okamžiku doručení informace o jeho zařazení na seznam subjektů kritické infrastruktury, není-li zákonem stanoveno dále jinak, a to až do okamžiku doručení vyrozumění o jeho vyřazení ze seznamu subjektů kritické infrastruktury podle § 12.~~

Ostatní odstavce se přečísľují

Odůvodnění: Navržený koncept určení subjektu kritické infrastruktury nepovažujeme za ústavně konformní. Ministerstvo dle navržené úpravy používá správní úvahy i rozhodování o právech a povinnostech povinných subjektů, nicméně navrhovaná úprava zastírá, že se jedná právě o rozhodovací činnost správního orgánu a vydá je za pouhý administrativní úkon, o kterém je povinný subjekt informován. Máme za to, že k určení subjektu kritické infrastruktury musí dojít zásadně na základě správního rozhodnutí, byť by vůči tomuto rozhodnutí nebyl přípustný rozklad. S určením subjektu je spojeno uložení rozsáhlých povinností, které musí být podloženo rozhodnutím orgánu veřejné moci, musí být odůvodněno a musí být přezkoumatelné (v tomto případě pouze ve správním soudnictví). Obdobnou úpravu v současnosti obsahuje § 22a zákona č. 181/2014 Sb., zákon o kybernetické bezpečnosti.

Rovněž jsme přesvědčeni, že k plnění povinností subjektu kritické infrastruktury stanovených zákonem (např. § 13, § 14, § 15, §17 by ministerstvo mělo stanovit přiměřenou lhůtu zohledňující velikost určeného subjektu a proveditelnost požadovaných opatření, u kterých nejsou konkrétní lhůty stanoveny zákonem.

V souvislosti se změnou tohoto odstavce je vyžadována rovněž odpovídající úprava § 12 návrhu zákona.

Cílem zakotvení předmětné povinnosti pro Ministerstvo vnitra směrem k ČÚZK je vyřešení problematiky uveřejňování, resp. neuveřejňování informací ve veřejné části digitální technické mapy kraje subjekty kritické infrastruktury a zajištění možnosti ověření ze strany ČÚZK, že předmětný subjekt je skutečně subjektem kritické infrastruktury.

K § 11 odst. 3

Požadujeme změnu znění:

(3) *Subjekt kritické infrastruktury je povinen plnit povinnosti plynoucí mu ze zákona vůči nově zapsané základní službě **nejpozději 1 rok** od okamžiku doručení informace o zapsání této základní služby na seznam subjektů kritické infrastruktury,...*

Odůvodnění: Plnění povinností podle tohoto zákona není možné okamžitě. Navrhujeme tedy stanovení lhůty v souladu s lhůtami plnění podle nZKB, a to v délce 1 roku od vyrozumění o zařazení na seznam.

K § 13 odst. 1) body a), c), f), k)

Požadujeme sjednocení povinností vůči výhradně gesčně příslušnému ministerstvu nebo správnímu orgánu podle přílohy č. 1 tohoto zákona.

Taková komunikace musí probíhat výhradně přes Portál kritické infrastruktury.

Odůvodnění: Povinnosti subjektu kritické infrastruktury mají být zadávány a plněny pouze vůči gestorům daného odvětví a pododvětví podle přílohy č. 1 tohoto zákona. I v případě, že by poskytovatel byl zároveň určen jako subjekt na seznamu ve více odvětvích a pododvětvích, plnění povinností by mělo být vymáháno a plněno výhradně skrze Portál Kritické infrastruktury.

K § 13 odst. 1 f)

Požadujeme specifikovat, o jaké podklady se konkrétně jedná.

Odůvodnění: Vágnost slovního spojení „*podklady pro zpracování posouzení rizik*“ umožňuje velice širokou míru předávaných informací, jejichž zpracování může být příliš zatěžující pro subjekt KI. Současně k takovým informacím ani nemusí mít samotný subjekt přístup, nebo takovými nedisponuje. I přesto je neplnění této povinnosti pod sankcí.

Je tedy nezbytné specifikovat, o jaké informace se v tomto případě jedná a současně i to, jak s nimi bude po předání zacházeno a jak budou zabezpečeny, viz připomínka výše.

K §13 odst. 1 k) bod 4.

Požadujeme specifikovat „*typ významné dodávky*“

Odůvodnění: Zákon dále neurčuje, co je myšleno typem významné dodávky. Pokud se má jednat o klasifikaci významných dodávek, pak je nezbytné takovou klasifikaci uvést v zákoně, nebo odkazem na jiný zákonný případně podzákonný předpis.

K § 13 odst. 1 písm. e), g) a h)

Navrhujeme v písm. e) číslici „9“ a v písm. g) a h) číslici „10“ změnit na číslici „12“.

Odůvodnění: Praxe běžně pracuje s ročními plány. Roční lhůta vychází ze stávající legislativní úpravy v oblasti kybernetické bezpečnosti, subjekty s touto lhůtou běžně pracují – nastavují se roční cykly, roční cíle a financování. Navrhujeme proto lhůty v § 13 nastavit na 12 měsíců. Navíc původní lhůty nejsou sjednocené, ale jedná se o stejné věci, není důvod pro několik různých lhůt, proto zároveň navrhujeme jejich sjednocení.

K § 13 odst. 1 písm. p) a odst. 2 písm. b)

Požadujeme písmeno p) upravit na následující znění a na základě toho v odst. 2 písmeno b) vypustit.

"p) využívat Portál kritické infrastruktury pro plnění povinností a pro výměnu informací podle tohoto zákona"

Odůvodnění: Tato připomínka navazuje na naši připomínku k § 6 odst. 1 písm. e) a g). Portál kritické infrastruktury bude dle důvodové zprávy sloužit jak pro plnění povinností subjektů KI, tak i sdílení informací a nelze dotčeným subjektům na jedné straně ukládat za povinnost ho využívat pro plnění povinností podle tohoto zákona a současně pak mu dávat právo ho využívat pro výměnu informací, protože většinou půjde o stejné informace.

K § 13 odst. 1 q)

Požadujeme úpravu:

*q) umožnit věcně příslušnému ministerstvu nebo jinému ústřednímu správnímu úřadu provedení kontroly plnění povinností stanovených tímto zákonem a právními předpisy vydanými k jeho provedení, ~~včetně umožnění vstupů a vjezdů na pozemky a do prostorů, které subjekt kritické infrastruktury používá k poskytování svých základních služeb~~ **včetně poskytnutí nezbytné součinnosti** a přijímat nápravná opatření uvedená v § 23,*

Odůvodnění: Široce nastavená pravomoc vstupu a vjezdu na pozemky a do prostor využívaných subjektem KI k poskytování základní služby není opodstatněná a účelná k plnění povinností věcně příslušného ministerstva a jiného správního orgánu, a to ani v době konání kontroly. Subjekt však zajistí podle svých možností maximální součinnost těmto orgánům právě v době konání kontroly.

K § 13 odst. 3 a)

Je zde nutné vyjasnit samotný proces s GRH HZS, aby byl eliminován konflikt s nZKB. Případně navrhuje variantní znění pro vyloučení kolize s nZKB následovně:

*„při ~~přípravě na krizové situace~~ **vyhlášení krizového stavu** požadovat u věcně příslušného ministerstva, jiného ústředního správního úřadu nebo České národní banky o poskytnutí přednostního připojení k veřejné komunikační síti a přístup k veřejně dostupné službě elektronických komunikací pro kritické pracovníky,“*

K § 13 odst. 3

Navrhujeme doplnit do odstavce 3 nová písmena c), d) a e) následujícího znění:

„c) během mimořádné události nebo za krizového stavu požádat u věcně příslušného ministerstva, jiného ústředního správního úřadu nebo České národní banky o poskytnutí přednostního přístupu k základní službě poskytované jiným subjektem kritické infrastruktury, pokud je to nezbytné pro zajištění poskytování základní služby; subjekt kritické infrastruktury je oprávněn požádat o tento přednostní přístup i pro svého kritického dodavatele, pokud je to nezbytné pro zajištění poskytování základní služby a nedojde tak k zatížení subjektu a ohrožení poskytování jeho základní služby,

d) během mimořádné události nebo za krizového stavu požádat u věcně příslušného ministerstva, jiného ústředního správního úřadu nebo České národní banky o dočasnou mimořádnou pomoc subjektu kritické infrastruktury v podobě přednostního zajištění dodávek energií, pohonných hmot, komodit a surovin, přednostního zásobování zdravotním materiálem a ochrannými pomůckami, přednostního očkování a přístup ke zdravotním službám pro kritické pracovníky,

e) během mimořádné události nebo za krizového stavu ukládat pracovníkům zvláštní povinnosti v rozsahu stanoveném v krizovém opatření vydaném podle zvláštního zákona.“

Odůvodnění: V návaznosti na zkušenosti z pandemie Covid-19 a dalších krizí navrhujeme nadefinovat některá práva subjektů KI, která jsou zásadní při řešení mimořádných událostí nebo v krizových stavech.

Jedná se v první řadě o možnost subjektů KI požádat o přednostní přístup k základním službám poskytovaných jinými subjekty KI, často v jiných odvětvích a pododvětvích. Tento požadavek reaguje na velkou provázanost a vzájemnou závislost subjektů KI na sobě navzájem a je v tomto směru v souladu s filozofií prosazovanou ve směrnici CER.

Současně akcentujeme právo (nikoli nárok) požádat o hmotnou pomoc a přednostní přístup k některým komoditám, na které nemuselo být myšleno s předstihem v případě plánování SSHR, ale v určitých situacích může být žádoucí, aby existoval zákonný mandát, rozhodne-li se vláda zajistit subjektům KI přednostní přístup k těmto dodávkám.

A konečně se jedná o právo ukládat pracovníkům během mimořádných událostí a krizových stavů mimořádné povinnosti v rozsahu stanoveném příslušným krizovým opatřením (a přísně pouze v těchto mantinelech).

Všechna opatření jsou koncipována tak, aby je nemohly subjekty KI zneužívat, ale aby existovala cesta, jak o ně požádat a v případě, že bude tomuto požadavku vyhověno, aby mohla být čerpána.

K § 14

Zvláštní ustanovení o bezpečnosti dodavatelského řetězce, tedy celé ustanovení § 14 navrhujeme z předmětného návrhu zákona zcela odstranit. Požadavky na bezpečnost dodavatelského řetězce nereflektují transpoziční požadavky vyplývající ze směrnice CER, resp. směrnice CER se bezpečností dodavatelského řetězce vůbec nezabývá. Máme zásadní výhrady vůči samotné koncepci mechanismu:

1. Problematika bezpečnosti dodavatelského řetězce je nově začleněna do návrhu jak tohoto zákona, tak do návrhu nového kybernetického zákona – vzniká tak duplicita bez vymezení vzájemného postavení MV a NÚKIB, resp. bez vyřešení otázky, který z dotčených zákonů je v této problematice *lex generalis*, a který *lex specialis*.
2. Absentuje vymezení postavení a kompetencí dalších dotčených institucí – např. NBÚ z pohledu zákona o utajovaných informacích a bezpečnostní způsobilosti a MPO z pohledu zákona o prověřování zahraničních investic.
3. Zcela chybí mechanismus prověřování bezpečnosti dodavatelského řetězce, což zakládá nepředvídatelnost a právní nejistotu ohledně postupu MV. Zároveň lze tuto nekompletnost § 14 označit za protiústavní ve smyslu čl. 2 odst. 3 úst. zákona č. 1/1993 Sb., Ústava ČR, podle něhož lze státní moc uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.
4. Nelze souhlasit s takovou státní ingerencí do soukromoprávních dodavatelských vztahů bez jasně stanovených mezí. Může potenciálně jít o zásah do svobody podnikání a je proto nezbytné zajistit, že jeho nastavení v zákoně bude takové, aby byla konkrétními opatřeními, podmínkami a kritérii zajištěna přiměřenost takového zásahu. Obecná formulace tohoto ustanovení připouští velmi širokou interpretaci, a tedy poskytuje i velmi široké možnosti zásahů do dodavatelských vztahů – jakékoliv mantinely pro aplikaci tohoto ustanovení chybí.
5. S ohledem na závažnost zásahu podle tohoto ustanovení nelze akceptovat obecnou formulaci „přiměřená lhůta“, ve kterou MV určí k ukončení smluvního vztahu mezi subjektem KI a rizikovým dodavatelem. Je třeba uvážit, že takový dodavatel může poskytovat klíčové dodávky pro subjekt KI a jeho náhrada bude velmi obtížná a bude vyžadovat delší čas.
6. Zároveň by měl být jasně nastaven proces možnosti obrany proti takovému rozhodnutí MV, které, stejně jako jakýkoliv jiný správní orgán, nemusí být ve svém rozhodnutí neomylné. S ohledem na intenzitu zásahu, ke kterému aplikací uvedeného ustanovení může dojít, je nepřijatelná absence speciální úpravy pro obranu proti takovému rozhodnutí. Taková obrana by měla být velmi rychlá (v zákonem stanovených závazných lhůtách), s obdobně svižnými možnostmi řešení určitého přechodného období (speciální předběžné opatření?), se zajištěním přístupu subjektu KI ke všem relevantním informacím apod. Zároveň by alespoň v případě úspěchu v řízení o opravném prostředku mělo dojít k náhradě způsobené újmy ze strany státu.
7. Ustanovení nevede k řešení rizika, pro něž má být dle tvrzení předkladatele zákona zavedeno:

- dle § 14 odst. 1 ZKI: „Představuje-li dodavatel nebo poskytovatel služby subjektu kritické infrastruktury významné ohrožení bezpečnosti České republiky, Ministerstvo vnitra rozhodne o stanovení podmínek, omezení, nebo zákazu dodávek nebo poskytování služeb tohoto dodavatele subjektům kritické infrastruktury.“
  - současně důvodová zpráva k § 14 ZKI uvádí: „Zvláštní ustanovení k bezpečnosti dodavatelského řetězce je cíleno na dodavatele, jejichž personál může mít v rámci subjektu kritické infrastruktury přístup takřka do všech míst, typicky půjde o zaměstnance personální agentury, úklidové a bezpečnostní služby apod.“
  - z uvedeného vyplývá, že navržená úprava primárně směřuje k riziku, které představují fyzické osoby, které se v rámci plnění dodávky či služby fyzicky vyskytují v prostředí subjektu kritické infrastruktury (resp. v místě, kde se nachází důležitá či jinak citlivá část kritické infrastruktury)
    1. **zabezpečení této oblasti** (tj. ochrany aktiv před nežádoucím přístupem třetí osoby) **je však již v současnosti zcela standardním a běžným postupem v rámci bezpečnostních opatření, a to nejen u subjektů kritické infrastruktury**
    2. má-li zákonodárce dojem, že opatření k mitigaci tohoto rizika nejsou ze strany dotčených subjektů zaváděna a řešena v dostatečné míře, má **mnoho různých prostředků, jak tento problém řešit** – např. v zákoně výslovně stanovit technická a organizační opatření, která dotčené subjekty musí v této oblasti zavést, dodržovat a řádně plnit, popř. stanovit okruh činností, pro jejichž výkon musí daná fyzická osoba splňovat podmínku bezpečnostní způsobilosti
    3. v této souvislosti je nutno zdůraznit, **že opatření spočívající v zákazu dodavatele reálně žádným způsobem neřeší situaci, kdy některý subjekt dostatečně neprovádí technická a organizační opatření k zajištění bezpečnosti, a nenahrazuje plnění těchto opatření** (je-li problém spatřován v přítomnosti fyzických osob v prostředí kritické infrastruktury, pak úplně stejné riziko – možná dokonce i větší – může představovat například zaměstnanec subjektu kritické infrastruktury samotného) → **zákaz dodavatele tak vůbec neřeší předkladatelem tvrzený zákonný zájem**
8. Rozsah (scope) ustanovení je nepřiměřeně a neodůvodněně rozsáhlý:
1. dle navrženého znění se ustanovení § 14 ZKI může týkat:
    1. **všech subjektů**
    2. **všech služeb**
    3. **všech dodavatelů, a to bez ohledu na to, zda se jejich dodávky týkají regulované služby**
  2. takový rozsah a dopad ustanovení je zcela neodůvodněný a narušující právní jistotu subjektů
  3. je pochybné, zda lze postup navržený v § 14 ZKI považovat za proporcionální vzhledem k zákonem sledovanému zájmu
9. Ustanovení je zcela excesivní a jeho znění nemá oporu ve směrnici CER:
1. směrnice CER vychází z toho, že členské by měly při určování míry závislosti jiných odvětví a pododvětví na základní službě poskytované kritickým subjektem v co největším možném rozsahu zvážit dopady na dodavatelský řetězec, přičemž dodavatelské řetězce jsou řešeny zejména v rámci opatření kritických subjektů k zajištění odolnosti (tj. v rámci aspektu, který je v rámci ZKI transponován do § 15 ZKI)

2. v textu důvodové zprávy je uvedeno: „*Skutečnost, že navrhované opatření jde nad rámec citované směrnice je fakt.*“ – samotné zavedení ustanovení však není nikde řádně odůvodněno
10. Ustanovení duplikuje problematiku, která je řešena jak v rámci již existující legislativy, tak v rámci nového zákona o kybernetické bezpečnosti:
1. Ministerstvo vnitra (**MV**) tvrdí, že stát v současné době nemá účinný nástroj, jak řešit rizika a hrozby vyplývající např. z napojení dodavatelských subjektů na zpravodajské služby cizí moci, tuzemský a mezinárodní organizovaný zločin či hrozby z oblasti terorismu, o nichž má MV k dispozici informace – nereflexuje přitom dostatečně skutečnost, že tato **problematika je již nyní ve vícero rovinách upravována jinými zákonnými předpisy**:
    1. zákon o prověřování zahraničních investic (ZPZI) – obsahuje prověřování zahraničních dodavatelů z hlediska toho, zda jejich investice může představovat ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku
      1. o tom, zda lze detekovat ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku rozhoduje vláda; samotné rozhodnutí dle ZPZI vydává MPO
    2. zákon o provádění mezinárodních sankcí – upravuje zavádění omezení nebo zákazů na základě nařízení vlády (k provádění sankcí vyplývajících z rozhodnutí Rady bezpečnosti, společného postoje nebo rozhodnutí na základě SEU a SZBP) či rozhodnutí vlády (o zařazení na vnitrostátní sankční seznam)
    3. nový zákon o kybernetické bezpečnosti (nZKB; aktuálně v legislativním procesu), který má v úmyslu zavést mechanismus prověřování bezpečnosti dodavatelského řetězce (**mechanismus**), jenž má sloužit k obdobnému účelu, jako institut navržený v § 14 ZKI
      1. dle § 29 odst. 1 návrhu nZKB: „*Úřad za účelem prověřování rizik spojených s dodavatelem shromažďuje a vyhodnocuje informace a data spojené s orgánem či osobou, které se týkají možné hrozby pro bezpečnost České republiky, vnitřní či veřejný pořádek.*“
      2. důvodová zpráva k nZKB uvádí: „***Mechanismus prověřování dodavatelského řetězce, který je obsažen v návrhu zákona, má sloužit k monitoringu dodavatelů působících či plánujících působit v České republice, k prověřování těchto dodavatelů a k případnému omezení těchto dodavatelů, u kterých bude v důsledku vyhodnocení kritérií rizikovosti dodavatele zjištěno možné významné ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku. Žádná z těchto aktivit v tuto chvíli není v České republice na úrovni zákona regulována a systematicky prováděna.***“
      3. MV je přitom jedním z ústředních orgánů veřejné správy, které v rámci mechanismu poskytují informace NÚKIB týkající se rizikovosti dodavatele, a je také orgánem, s nímž NÚKIB vždy konzultuje vydání opatření obecné povahy z omezení či zákazu plnění dodavatele – informace, kterými MV disponuje, mohou být tedy využity v rámci tohoto procesu

2. **je neodůvodněné a neekonomické, aby zcela totožnou činností (prověřování bezpečnosti dodavatele) provádělo paralelně vícero úřadů, a to jak z hlediska finančního, tak administrativního, ale též z hlediska nepřehlednosti právní úpravy pro povinné subjekty, kdy není pro subjekty ve výsledku jasné, který orgán, v jaké oblasti a za jakým účelem reguluje jejich činnost a posuzuje jejich dodavatele**
11. Nepřijatelná koncentrace rozhodovací pravomoci v rukách jediného úřadu a riziko libovůle
    1. navrhovaná úprava dle ZKI je dokonce ještě striktnější, než předpokládaný mechanismus, neboť **MV zde má vydávat rozhodnutí bez jakékoliv konzultace či stanovisek dalších úřadů** (včetně sektorových regulátorů); **prostor pro libovůli jediného úřadu je tak zde obrovský**
    2. je třeba zdůraznit, že zákazem či omezením plnění dodavatele dochází k významnému zásahu do svobody podnikání mnoha subjektů na trhu a případný zákaz či omezení představuje nejen zásadní zásah do ústavně zaručených práv a svobod subjektů, ale může mít i významné ekonomické a geopolitické dopady – oblast hospodaření ani zahraniční politiky však nespadá do kompetencí MV
    3. jak je uvedeno výše, prověřování rizikovitosti dodavatele a možný zákaz či omezení jeho plnění obsahuje (či má dle předpokladu obsahovat) řada zákonných předpisů:
      1. zákon o prověřování zahraničních investic – usnesení o tom, zda zahraniční investice může představovat ohrožení bezpečnosti České republiky nebo vnitřního či veřejného pořádku přísluší vládě (MPO je tímto usnesením vázáno)
      2. zákon o provádění mezinárodních sankcí – omezení nebo zákazy jsou uplatňovány na základě nařízení vlády (k provádění sankcí vyplývajících z rozhodnutí Rady bezpečnosti, společného postoje nebo rozhodnutí na základě SEU a SZBP) nebo rozhodnutí vlády (o zařazení na vnitrostátní sankční seznam)
      3. nZKB – zde si NÚKIB nárokuje širokou a autonomní rozhodovací pravomoc, je zde však zakotvena alespoň určitá forma konzultace a nutnost získat stanovisko příslušných ministerstev (MPO, MV, MZV) pro závažnější případy
    4. z tohoto pohledu je až **alarmující, že si MV v rámci návrhu ZKI snaží zcela neodůvodněně vymítnout možnost jednostranného rozhodování o zákazu či omezení plnění dodavatele, do něž nemá možnost zasáhnout jakýkoli jiný orgán**
    5. **má-li docházet k omezení či zákazu plnění dodavatele, je nutné, aby se na tomto procesu podílela vláda** (obdobně je tomu v zákoně o prověřování zahraničních investic), jakož i **příslušný sektorový regulátor či další příslušný ústřední správní úřad**
  12. V rámci důvodové zprávy ani zprávy RIA není zavedení institutu dle § 14 ZKI řádně odůvodněno:
    1. **v důvodové zprávě se objevuje několik zavádějících až nepravdivých tvrzení:**
      1. MV tvrdí, že navrhovaná úprava doplňuje zákon č. 34/2021 Sb., o prověřování zahraničních investic, zákon č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí, zákon č. 1/2023 Sb., sankční zákon, a nZKB – reálně však duplikuje a nepřiměřeně zpřísňuje jak ustanovení mechanismu v rámci nZKB i dalších zmíněných zákonů (viz výše)
      2. ze strany MV je dokonce uvedeno, že: „*Předkládaný návrh vytváří právní rámec především pro budoucí investice.*“ – nové investice, pokud jde o zahraniční investory, však již výslovně řeší ZPZI

3. zvláštní ustanovení k bezpečnosti dodavatelského řetězce má být údajně cíleno na dodavatele, jejichž personál může mít v rámci subjektu kritické infrastruktury přístup takřka do všech míst (typicky zaměstnance personální agentury, úklidové a bezpečnostní služby apod.) – toto z textu zákonného ustanovení přímo nevyplývá
  4. zcela **nepravdivé je tvrzení, že zásah v důsledku uvedeného ustanovení, se dotkne jednoho konkrétního podnikatelského subjektu** – dojde-li k omezení či zákazu dodávek nebo poskytování služeb daného dodavatele subjektům kritické infrastruktury, dotkne se toto obrovského množství subjektů (RIA zpráva očekává, že množství subjektů kritické infrastruktury se s přijetím ZKI zdvojnásobí)
  5. tvrdí-li MV, že: „*navrhované opatření je nástroj krajní, zcela mimořádný a jeho využití bude nejspíš zcela ojedinělé*“, jaký je potom důvod pro jeho tvrzené zavedení, když právní řád upravuje dostatečné množství zákonných opatření ošetřujících stejnou problematiku
2. **v rámci závěrečné zprávy RIA vůbec nejsou vyčísleny dopady připravované legislativy** – přitom počet povinných osob dle ZKI se má oproti stávajícímu stavu zdvojnásobit
    1. opět je uváděno, že: „*Výši finančních dopadů není však možné předem stanovit a veškeré požadavky na jejich vyčíslení by vedly k vytvoření odhadů s nízkou vypovídající hodnotou*“
  3. obecně lze říci, že zpráva RIA (ani důvodová zpráva) není zpracována kvalitně a neobsahuje dostatečné odůvodnění připravovaných kroků ani řádné zhodnocení nákladů připravované legislativy; reálné dopady ZKI jsou přitom bagatelizovány
13. nelze připustit odmítnutí odpovědnosti státu za újmu, která vznikla dodavateli nebo poskytovateli služby rozhodnutím dle § 14 ZKI
  14. v obecné rovině lze uvést, že ZKI není dobře a dostatečně provázán s nZKB (přitom směrnice NIS2 a směrnice CER byly připravovány paralelně a jsou na sebe značně navázány) – naopak ZKI zavádí povinnosti, které se s nZKB překrývají

K § 15 odst. 1 písm. a) – f) a k odst. 2

Navrhujeme v odst. 1 upravit výčet takto:

- a) ~~preventivních opatření k předcházení vzniku incidentů~~, opatření k řízení rizik,
- b) ~~opatření fyzické bezpečnosti~~, opatření k zajištění kontinuity činností,
- c) opatření k řízení rizik a odezvy na incidenty,
- d) ~~opatření pro zajištění kontinuity činnosti~~, opatření fyzické bezpečnosti,
- e) opatření k řízení bezpečnosti pracovníků,
- f) opatření k řízení bezpečnosti dodavatelského řetězce.

Odůvodnění: Navrhujeme text upravit tak, aby důsledně vycházel z oborových norem ISO (zejména ISO 22301, ISO 27001, ISO 31000)

Právě s ohledem na význam dopadu opatření k zajištění odolnosti subjektu KI na praxi považujeme za zásadní, aby návrhy prováděcích právních předpisů byly k dispozici ve stejnou dobu v rámci legislativního procesu jako návrh zákona, a to nikoliv pouze ve formě tezí.

K § 16

Považujeme za nezbytné, aby v průběhu vypořádání bylo dořešeno pojetí institutu manažera kritické infrastruktury. Požadujeme dále prověřit možnost, aby vedle zavedení manažera KI byl též zachován institut styčného bezpečnostního zaměstnance v současné podobě – tj. v zákoně zakotvit oba instituty a umožnit subjektům KI ponechat si styčného bezpečnostního zaměstnance namísto manažera KI.

K § 16 odst. 2

Požadujeme úpravu znění:

*(2) Manažerem kritické infrastruktury může být určena pouze osoba splňující požadavky odborné způsobilosti. Odborně způsobilou osobou se rozumí ten, kdo dosáhl vysokoškolského vzdělání **a má alespoň 3 roky praxe v oblasti krizového řízení, řízení bezpečnosti, řízení rizik nebo řízení kontinuity činností, nebo dosáhl středoškolského vzdělání s maturitou a má alespoň pětiletou praxi v oblasti krizového řízení, řízení bezpečnosti, řízení rizik nebo řízení kontinuity činností.***

Odůvodnění: Navržená praxe byla nedostatečná zejména z hlediska možných zkušeností, které nemusí být jen z bezpečnosti, ale i z dalších příbuzných oborů (krizové řízení, BCM, apod.).

Naopak považujeme za zbytečné specifikovat typ vysokoškolského vzdělání.

Rovněž doporučujeme rozlišit délku praxe podle úrovně řádně dokončeného vzdělání.

K § 16 odst. 3 a 4

Navrhujeme pojem „vrcholový řídicí pracovník“ změnit na „statutární orgán“.

Odůvodnění: Pojem „vrcholový řídicí pracovník“ není srozumitelný, resp. není definován. V praxi se bude jednat o statutární orgán. Proto navrhujeme v tomto duchu zákon upravit. Případně lze uvažovat o rozšíření i na odpovědnou osobu ve smyslu § 2 písm. e) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

K § 17

Požadujeme, aby v textu zákona, důvodové zprávy i tezí prováděcího předpisu bylo jednoznačně stanoveno, že subjekt kritické infrastruktury může – **ale nemusí** – využít možnost ověření spolehlivosti podle § 17. Například by toto mohlo být učiněno nahrazením slov „je oprávněn“ slovy „může, považuje-li to za potřebné“ následovně:

*„(1) Za účelem zajištění bezpečného poskytování základní služby, řízení bezpečnosti pracovníků a řízení dodavatelského řetězce ~~je~~ subjekt kritické infrastruktury ~~oprávněn může~~, **požaduje-li to za potřebné**, požadovat ověření spolehlivosti pracovníků, včetně uchazečů o zaměstnání, a stanovit adekvátní režimová opatření pro kritickou infrastrukturu.*

*(2) Za účelem ověřování spolehlivosti podle odstavce 1 ~~je~~ subjekt kritické infrastruktury ~~oprávněn může~~, **považuje-li to za potřebné***

a) vyžadovat od pracovníků podílejících se na poskytování základní služby a osob, které jsou pověřeny přímým nebo vzdáleným přístupem do jeho prostor, k jeho informacím, nebo do jeho kontrolních systémů, prokázání totožnosti, potvrzení trestně právní bezúhonnosti výpisem z rejstříku trestů nebo jiné obdobné evidence u

cizích státních příslušníků, nebo **poskytnutí dalších údajů nezbytných pro posouzení spolehlivosti pro danou pracovní pozici, včetně osobních údajů zvláštních kategorií nebo“**

Odůvodnění: Návrh zákona o KI v tuto chvíli hovoří o „oprávnění“ požádat o ověření spolehlivosti, avšak důvodová zpráva a teze vyznívají spíše směrem k určité míře povinnosti – a to navíc v konkrétním rozsahu, o kterém má předkladatel již nyní zjevně poměrně konkrétní představu (uvedení odhadovaného počtu pracovníků, kterých se toto bude dotýkat).

Jelikož se však – jak je uvedeno v následující připomínce – jedná o poměrně významný zásah, mělo by být postaveno na jisto, že se skutečně jedná pouze o možnost, kterou subjekt KI využije či nevyužije na základě vlastního vyhodnocení.

Zároveň je nezbytné podotknout, že subjekty KI samy v rámci běžné praxe provádí v mezích zákonných možností ověřování důvěryhodnosti zaměstnanců.

Jedná se o právo (nikoli o povinnost) subjektu KI požadovat údaje, které jsou relevantní pro posouzení spolehlivosti pracovníka. Toto ustanovení má zamezit námitkám, zda má či nemá subjekt KI oprávnění například po uchazeči nebo zaměstnanci příslušné informace požadovat. Dalšími údaji se rozumí např. potvrzení o zdravotní způsobilosti, tedy že fyzická osoba nemá žádnou infekční chorobu.

K § 17 odst. 3 a 4

Navrhujeme text odstavce 3 upravit, jak následuje, a odst. 4 zrušit:

„(3) Citlivou činností se rozumí výkon funkce manažera kritické infrastruktury.“

~~b) výkon funkcí nezbytných pro zajištění poskytování základní služby, které vykonávají kritičtí pracovníci v odvětvích nebo pododvětvích energetiky, letecké dopravy nebo pitné vody.~~

~~————(4) Funkce nezbytné pro zajištění poskytování základní služby, jejichž výkon je citlivou činností pro vybraná odvětví nebo pododvětví stanoví prováděcí právní předpis.~~

Odůvodnění: Aktuální znění návrhu zákona bez relevantní specifikace funkcí ve smyslu odst. 4 tohoto ustanovení představuje celorepublikově stovky až tisíce osob, které by nově musely disponovat bezpečnostní způsobilostí. S ohledem na tuto značnou administrativní zátěž bez adekvátního přínosu pro bezpečnost subjektů KI navrhujeme odstranit § 17 odst. 3 písm. b) tohoto návrhu zákona a odst. 4 tohoto návrhu zákona, tj. tedy zanechat povinnost bezpečnostní způsobilosti jen pro manažery kritické infrastruktury, a to napříč všemi odvětvími a pododvětvími.

K § 18 odst. 1

Požadujeme nastavení klasifikace incidentů.

Odůvodnění: I v souvislosti s připomínkou k § 2 f) požadujeme, aby zákon jasně nastavil klasifikaci incidentů a pouze jejich nejkritičtější skupinu, která má reálně dopad na okamžitou a dlouho trvající nedostupnost základní služby jako tu, která podléhá povinnosti hlášení incidentů podle toho zákona.

K § 18 odst. 2

Požadujeme v poznámce pod čarou uvést konkrétní právní předpis nebo příklady předpokládaných právních předpisů.

K § 19 odst. 1

Doplnění:

*(1) Subjekt kritické infrastruktury provede hlášení incidentu bezodkladně po jeho zjištění, ve kterém uvede, **pokud takovými informacemi disponuje***

Odůvodnění: V případě, že subjekt v okamžiku hlášení incidentu nedisponuje komplexní informací podle bodů a) až d), nemůže po něm být vyžadováno její předání v hlášení. Současně je neplnění této povinnosti postíženo sankcí ve výši podle § 26, kdy by neplnění této povinnosti mohlo být chápáno i to, že subjekt dodá informace v maximální možné a jemu dostupné šíři, ale ta nebude z pohledu orgánu přebírající informace o incidentu z Portálu KI dostačující.

K § 19 odst. 2 a)

Požadujeme přeformulovat „nejpozději do 24 hodin“ na „nejpozději v průběhu příštího pracovního dne, maximálně však do 1 pracovního dne“

Odůvodnění: Jak jsme namítali i u nZKB, není účelné požadovat po subjektu hlášení do 24, a to i s ohledem na případné státní svátky, víkendy a dovolené pracovníků zodpovědných za hlášení incidentů. Logické je nastavení hlášení v průběhu příštího pracovního dne. Chápeme ale potřebu obdržení informace v co nejkratší době, proto tedy maximálně do konce takového příštího pracovního dne.

K § 20

Je nezbytné upřesnit rozsah sdílení informací mezi subjekty státu.

Odůvodnění: Sdílení informací jak od povinných subjektů, tak následně mezi institucemi státu může obsahovat informace klasifikované a takové, jejich únik může znamenat bezpečnostní riziko jak pro poskytovatele základních služeb, tak pro instituce státu. Je třeba současně upřesnit, jaké informace užívají ministerstva, ústřední správní orgány apod.

Považujeme za nezbytné, aby bylo v zákoně uvedeno, jak bude zajištěna bezpečnost a další zpracování těchto dat a informací na straně státu.

K § 20 odst. 1

Navrhujeme níže uvedenou úpravu znění tohoto odstavce.

*"(1) Portál kritické infrastruktury je součástí Informačního systému krizového řízení podle zákona upravujícího krizové řízení) a slouží k výkonu pravomocí ministerstev, jiných ústředních správních úřadů a České národní banky, plnění povinností poskytovatelů základní služby a subjektů kritické infrastruktury a vedení nezbytných informací, dat, údajů a evidencí **včetně výměny informací** podle tohoto zákona."*

Odůvodnění: Tato připomínka navazuje na naši připomínku k § 6 odst. 1 písm. e) a g). Portál kritické infrastruktury bude dle důvodové zprávy sloužit jak pro plnění povinností subjektů KI, tak i sdílení informací a tento jeho účel absentuje ve výčtu toho, k čemu bude sloužit.

K § 20 odst. 2 písm. a)

Požadujeme v poznámce pod čarou uvést odkaz na nový zákon o kybernetické bezpečnosti.

K § 21

Zajistit informování subjektu o cvičení s dostatečným předstihem.

Odůvodnění: V případě, že se cvičení může zúčastnit více subjektů najednou, je nutné zajistit ochranu předávaných informací. Citlivé informace a informace o výsledcích cvičení musí být předány pouze ministerstvu vnitra a ne ostatním zúčastněným subjektům.

Podle znění zákona je účast na cvičení, ať už podle vypracovaného plánu cvičení, tak v případě mimořádného cvičení, povinná. Subjekt by však měl být, a to i v případě mimořádného cvičení, s dostatečným předstihem informován. V rámci interních procesů se plánování cvičení provádí minimálně s ročním předstihem, aby tak nedošlo k případnému narušení kontinuity poskytování jeho služeb a v krajním případě i k ohrožení bezpečnosti poskytování základní služby. Subjekt by v případě, kdy by k takovému ohrožení mohlo v důsledku jeho účasti na cvičení dojít, mít možnost ze cvičení odstoupit, případně se takového cvičení neúčastnit vůbec.

K § 21 odst. 2

Navrhujeme vypustit text „*věcně příslušným ministerstvem, jiným ústředním správním úřadem nebo*“.

Odůvodnění: Viz komentář u návrhu ustanovení § 5 odst. 1 písm. i) tohoto návrhu zákona. – cílem je, aby vše určovalo Ministerstvo vnitra, příslušné ministerstvo či jiný ústřední správní úřad by měl mít pouze poradní/koordináční roli.

K § 21 odst. 2 a 3

Požadujeme úpravu následujícím způsobem:

*(2) Cvičení subjektu kritické infrastruktury provádí subjekt kritické infrastruktury sám nebo na základě nařízení věcně příslušným ministerstvem, jiným ústředním správním úřadem nebo Ministerstvem vnitra. Cvičení je nařizováno na základě plánu cvičení. V mimořádných případech lze cvičení nařídit i mimo plán cvičení. **Mimořádným případem se rozumí zejména [popsat].***

*(3) Plán cvičení se zpracovává na kalendářní rok. Subjekt kritické infrastruktury může být do tohoto plánu cvičení zařazen nejvýše jednou za tři roky, **a to pokud v těchto třech letech neprovedl nebo nebude provádět cvičení sám.***

Ad odst. 2 – mimořádné případy

Považujeme za nezbytné specifikovat, co se rozumí mimořádnými příklady – aby byly dány meze správnímu uvážení při nařizování cvičení.

Ad odst. 3 – zařazení do plánu cvičení

V odst. 2, větě první, je uvedeno, že subjekt KI provádí cvičení „*sám nebo na základě nařízení*“ a že „*cvičení je nařizováno na základě plánu cvičení*“. Rozumíme tomu tedy tak, že subjekt KI buď provádí cvičení sám anebo na základě plánu cvičení. Při zastropování povinné frekvence cvičení na jedenkrát za tři roky je tak nezbytné toto zohlednit.

Pokud přitom předkladatel nezamýšlel výše popsanou interpretaci (sám = mimo plán / nařízení = dle plánu), potom je toto nezbytné v textu zákona vyjasnit.

K § 21 odst. 5

Navrhujeme text upravit následovně:

„Náklady spojené se cvičeními podle tohoto zákona nese ~~subjekt kritické infrastruktury~~ stát.“

Odůvodnění: Nároky na odolnost kritické infrastruktury uvaluje na subjekty KI stát prostřednictvím zákona a rozhodnutími správních orgánů. Jsme proto přesvědčeni, že by stát také měl nést náklady na zajišťování plnění těchto nároků.

Směrnice CER sice předpokládá konání potřebných cvičení pro zvyšování odolnosti, ale neukládá, že by k tomu mělo docházet na náklady subjektů kritické infrastruktury. Směrnice CER naopak ve svém čl. 9 odst. 1 předpokládá ze strany členských států podporu pro subjekty kritické infrastruktury s ohledem na organizaci cvičení.

Přínejmenším by měl stát nést alespoň spoluúčast na nákladech spojených s prováděním cvičení.

K § 22 a § 23

Vysvětlit vztah mezi kontrolou a auditem.

§ 22 dává věcně příslušným ministerstvům a jiným ústředním správním orgánům pravomoc provádět kontroly plnění povinností podle tohoto zákona subjekty kritické infrastruktury. Současně v rámci kontroly mohou ukládat nápravná opatření. Jedním z nich je i uložení provedení auditu. V chápání definice kontroly podle § 22 odst. 1 je však předmět uloženého auditu plnění povinností shodný právě s předmětem kontroly. Samotný audit, by jako nápravné opatření byl tedy nadbytečný a měl by být prováděn výhradně ze strany kontrolujícího subjektu. Provedení auditu, jako nápravného opatření uloženého na základě kontroly, tedy chápeme jako nadbytečné.

V tomto smyslu hovoří i směrnice CER, která uděluje pravomoci provádět audit, ne však takový audit nařizovat k provedení subjektu, a to ještě třetí auditorskou stranou.

V případě, že by audit byl subjektu uložen, však není důvodné, aby náklady, ať už administrativní, tak finanční, nesl právě auditovaný subjekt. Ze znění zákona a důvodové zprávy vyplývá, že subjekt musí na své náklady zajistit externí audit auditorskou společností a výsledky auditu doručit orgánu kontroly. Tuto administrativní a finanční zátěž považujeme za nadbytečnou a nadměrnou, a to i ve smyslu znění směrnice CER, která stanovuje, že členské státy by neměly vyžadovat taková opatření, která jdou nad rámec nezbytnosti a přiměřenosti k zajištění plnění povinností podle směrnice. Proto se domníváme, že by institut auditu měl být ze zákona jako nápravné opatření vyňat a sloučen s institutem kontroly a prováděn výhradně orgánem kontroly, jak je zmíněno výše, a tak by subjekt kontroly/auditů byl osvobozen od nadměrných nákladů. V případě zachování nynějšího schématu kontroly a nápravného opatření v podobě auditu je však nutné minimálně zavést úhradu nákladů subjektu auditu spojených s takovým nápravným opatřením, a to ze strany státu.

K § 22 odst. 3

Požadujeme v poznámce pod čarou uvést odkaz na nový zákon o kybernetické bezpečnosti.

§ 23 odst. 2

Požadujeme vyjasnit a odpovídajícím způsobem upravit pojmy „pochybnost“ a „důvodná pochybnost“ a stanovit jednoznačné podmínky (popř. jednoznačný mechanismus) pro provedení či nařízení Navrhujeme definovat pojem audit přímo v zákoně.

Odůvodnění: Zejména považujeme za matoucí už samotnou skutečnost, že ustanovení pracuje jak s pojmem „pochybnost“, tak s pojmem „důvodná pochybnost“. Má se jednat o nějaké dvě „úrovně“ pochybností,

příčemž „pouhá pochybnost“ nemusí být důvodná? Jistě nelze uvažovat o provedení nebo nařízení auditu na základě neodůvodněné pochybnosti.

Nařízený audit musí provést subjekt KI a též musí nést jeho náklady. S ohledem na tuto skutečnost požadujeme, aby provedení či nařízení auditu vycházelo z podmínek, jejichž naplnění je jednoznačně vykazatelné, např. vyplývá z (ne)plnění konkrétních podmínek a parametrů.

Je nezbytné definovat odděleně pro tento zákon pojem auditu ve smyslu nápravného opatření tak, aby byla zajištěna např. odpovědnost za škodu a povinnost mlčenlivosti. Bez stanovení povinnosti mlčenlivosti může představovat takový audit bezpečnostní hrozbu, a tak být přímo v rozporu se smyslem samotného zákona.

Upozorňujeme dále, že znění zákona nejednoznačně vymezuje, kdy bude audit proveden ministerstvem a kdy bude subjektu kontroly nařízen.

Jak jsme podotkli již několikrát výše, ani zde není dostatečně řešena ochrana předávaných informací a způsob s jejich nakládáním ze strany ministerstva, případně jiného ústředního správního orgánu. Bez nastavení ochrany těchto informací může být i toto chápáno jako bezpečnostní hrozba.

K § 24 odst. 3

Požadujeme upravit tento odstavec dle následujícího znění:

*"(3) Přestupku se dopustí ten, kdo úmyslně použije Portál kritické infrastruktury k jinému účelu, než k ~~plnění~~ povinností stanovených tímto zákonem **je uvedeno v § 20 odst. 1.**"*

Odůvodnění: Tato připomínka navazuje na naši připomínku k § 20 odst. 1, v níž navrhujeme úpravu znění zmíněného odstavce. Portál kritické infrastruktury bude dle důvodové zprávy sloužit nejenom pro plnění povinností subjektů KI, ale i sdílení informací.

K § 26 odst. 1 písm. c) – e) a odst. 2 – 6

Považujeme za zásadní z ustanovení § 26 zcela vyjmout možnost uložení pokuty dle obratu, a to z následujících důvodů:

1. tato variabilita (pokuta dle obratu) není předpokládána ve směrnici CER,
2. výše pokuty, konkrétně její procentuální vyjádření, nesplňuje požadavek na účelnost a přiměřenost ve smyslu čl. 22 směrnice CER. Má-li se vycházet při výpočtu z čistého celosvětového ročního obratu, pak u holdingů i jen 0.5 % z takového obratu představuje diametrálně odlišnou výši sankce (bavíme se o vyšších desítkách milionů) oproti 10 mil. Kč (viz § 26 odst. 1 písm. c) tohoto návrhu zákona). Neméně se zdá, že přestupky zřejmě nebude ani projednávat jeden orgán, tudíž i z tohoto důvodu klademe apel na určitou právní jistotu a neumožňovat volbu mezi výší sankce do určité částky "nebo" výší sankce do výše obratu.
3. Sankce navržené v ZKI jsou však zcela neodůvodněné a nepřiměřené, ukládající drakonické pokuty za pochybení i marginálního charakteru a neodpovídající skutečné výši případného ohrožení chráněného statku.

K hlavě VII Vztah k jiným zákonům

Navrhujeme vložit nové ustanovení § 27a, které zní:

„Zákon o svobodném přístupu k informacím

(1) Informace, jejichž zpřístupnění by mohlo ohrozit zajišťování odolnosti subjektu kritické infrastruktury při poskytování základních služeb, a informace, které jsou vedené v Portálu kritické infrastruktury, se podle zákona upravujícího svobodný přístup k informacím neposkytují.

(2) Informacemi podle odstavce 1 se rozumí zejména seznam subjektů kritické infrastruktury, seznam kritických pracovníků, seznam kritických dodavatelů, plán odolnosti subjektů kritické infrastruktury, posouzení rizik subjektu kritické infrastruktury a posouzení rizik České republiky v části meziodvětvových dopadů.“

Odůvodnění: Přestože návrh zákona o KI předpokládá i změnu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, navrhujeme výjimku z informační povinnosti ve vztahu ke kritické infrastruktuře zahrnout přímo do zákona o kritické infrastruktuře.

Nad rámec návrhu požadujeme zavedení pojmu tzv. významného odběratele.

Pro zajištění poskytování základní služby je nezbytné nejenom zajištění dodávek, nýbrž ve specifických případech též zajištění odbytu subjektu KI (odběru výstupů ze strany vybraných odběratelů). Některé subjekty KI mohou mít pro své výstupy omezené kapacity skladů (o to spíše, jedná-li se o sklady, které musí být speciálně vybaveny). Může se přitom jednat například o nezbytné vedlejší produkty, jejichž výroba není základní službou, nýbrž poskytování služby nutně a nedílně doprovází.

Uvažujeme v tomto kontextu mimořádnou situaci, v níž odběratelé takových „doprovodných“ výstupů (vedlejších produktů) nebudou kvůli omezením moci vykonávat svoji činnost a odebírat tyto výstupy – hovoříme např. o omezení provozu obdobnému jako v době pandemie onemocnění COVID-19. V takovém případě se kapacitně omezené sklady subjektu KI naplní a tento nebude moci dále poskytovat základní službu, jelikož nebude mít kde uskladnit produkované „doprovodné“ výstupy.

V takových případech není nezbytné zajistit pro poskytování základní služby pouze dodávky, nýbrž také odbyt. S ohledem na zakotvení institutu nezbytného dodavatele tak požadujeme, aby došlo obdobně též k zakotvení institutu významného odběratele ve smyslu výše uvedeného.

III. Zásadní připomínka k Příloze k zákonu č. .../2024 Sb., o odolnosti subjektů kritické infrastruktury a o změně souvisejících zákonů (zákon o kritické infrastruktuře). Stejně tak K návrhu tezí prováděcích právních předpisů (K části první, bodu 1 (Nařízení vlády o základních službách a kritériích významnosti), tabulka)

Navrhujeme vyškrtnout z tabulky odvětví odpadové hospodářství.

Odůvodnění: Se znalostí navrhovaného rozsahu a nových administrativních povinností týkajících se zapojení odvětví do množiny kritické infrastruktury bylo zhodnoceno, že dodatečné náklady a rozsah administrativních povinností jsou neúměrně vysoké a znamenalo by to nutnost zdražení služeb odpadového hospodářství jak pro firmy, obce, tak pro občany.

Historicky nebylo odvětví odpadového hospodářství součástí kritické infrastruktury státu. Po posouzení nákladů a přínosů tohoto možného rozšíření jsme přesvědčeni, že dosavadní nastavení, kdy odvětví odpadového hospodářství není součástí kritické infrastruktury, je vhodnější a efektivnější.

IV. Zásadní připomínky k části druhé

K čl. II - Změna zákona o působnosti Správy státních hmotných rezerv, K bodu 3 (§ 4j)

Požadujeme zakotvení takové lhůty, popř. počátku běhu lhůty, aby bylo možné se flexibilně přizpůsobit konkrétní situaci – tj. např. navázat počátek lhůty na napravení stavu, umožnit stanovení lhůty na základě

dohody se subjektem KI či umožnit její prodloužení. V každém případě nepovažujeme za vhodné stanovení fixních 60 dnů.

K čl. III – Změna zákona o zeměměřictví

V rámci novelizace tohoto zákona požadujeme do § 4b doplnit nový odstavec s tímto zněním:

"Údaje o kritické infrastruktuře, k nimž je přístup vyloučen nebo omezen z důvodů zajišťování odolnosti subjektu kritické infrastruktury podle zákona o kritické infrastruktuře se v digitální technické mapě vedou tak, aby byly požadavky na vyloučení nebo omezení respektovány. Bližší podmínky stanoví prováděcí právní předpis."

Odůvodnění: Vedle vyloučení nebo omezení zveřejňovaných údajů v databázi, ortofoto mapě České republiky, státního mapového díla atd., pro kritickou infrastrukturu podle § 5 odst. 1 musí to samé platit i o zveřejňování těchto údajů v digitální technické mapě. Proto navrhuje nový odstavec do § 4b, který určuje základní podmínky pro digitální technickou mapu kraje.

V. Zásadní připomínky k části šesté, čl. VI - Změna krizového zákona

Obecná připomínka – k roli subjektů KI v krizovém řízení krajů a zejm. obcí

Obecně považujeme za nezbytné, aby návrh v této části více reflektoval nezastupitelnou roli subjektů KI v oblasti krizového řízení. Zejména by toto mělo být zohledněno v případě subjektů KI, u nichž mohou být následky incidentů fyzicky citelné pro jejich širší okolí – toto lze vymezit například za pomoci zákona o prevenci závažných havárií. Na toto navazujeme níže konkrétními připomínkami, avšak považujeme za nezbytné diskutovat tuto koncepční připomínku jako celek.

Požadujeme doplnit nový paragraf k odpadovému hospodářství:

§ xxx

Stav nouze v odpadovém hospodářství

1) Stavem nouze v odpadovém hospodářství (dále jen "stav nouze") je stav, který vznikl v důsledku

- a) živelních událostí,
- b) náhlého kritického nedostatku kapacit zařízení pro nakládání s odpadem v důsledku zásahu vyšší moci nebo
- c) významného ohrožení odbytu druhotných surovin a vytríděných odpadů na území celého státu.

2) Stav nouze vyhláší vláda na základě analýzy faktického stavu událostí. V rámci stavu nouze může vláda s cílem zajistit bezpečné a efektivní nakládání s odpady po dobu vyhlášeného stavu nouze stanovit nařízením v nezbytném rozsahu

- a) výjimky ze zákazu předání odděleně soustředěvaných komunálních odpadů ke spalování v zařízení na energetické využití odpadu podle § 35 odst. 3 zákona č. 541/2020 Sb. o odpadech v platném znění,
- b) výjimky ze zákazu předání odděleně soustředěvaných komunálních odpadů k odstranění podle § 36 odst. 5. zákona č. 541/2020 Sb. o odpadech v platném znění a
- c) výjimky ze zákazu provozovatele ukládat odpady na skládku podle § 40 a § 41 odst. 3 písm. a) a g) zákona č. 541/2020 Sb. o odpadech v platném znění.

Odůvodnění: V roce 2022 čelila Evropa a stejně tak Česká republika krizi odbytu druhotných surovin. Krize naštěstí odezněla v době, kdy se stále daly čerpat rezervní fondy OH pro kritické situace. V případě, že by však krize byla jen o několik měsíců delší, situace by byla prakticky neřešitelná s odkazem na platnou legislativu.

Ukázalo se, že v rámci národní legislativy je nutné přijmout nástroj, kterým by bylo umožněno bezpečně a zákonně nakládat s odpady, pro které není v daném časově definovaném období žádné reálné uplatnění, ale které je zároveň nutné kontinuálně svázat z obcí a měst.

Kapacity recyklačních provozů se s ohledem na vysoké ceny energií dočasně odstavily. Kapacity energetického využití byly ve většině případů na svém maximu, případně nemohly odpad přijímat z důvodu legislativního omezení (u odpadů z třídiček). Firmy se snažily o uplatnění odpadů, jak jen to bylo možné, aby mohly dále zajistit svoz z obcí a měst. V dané době byla řada komodit druhotných surovin neprodejná, ceny jiných se blížily k nule nebo do záporných hodnot.

Odpady z obcí a měst je vždy nutné svázat kontinuálně. Prokázalo se, že situaci nebylo možné vyřešit skladováním odpadů (nejsou a nebudou dostatečné skladové kapacity a není to možné ani z hlediska požární ochrany; řešení cestou skladování naráží i na řadu dalších faktorů, například na ztrátu kvality surovin vlivem počasí, apod.).

Cílem opatření je zachování funkčního systému svozu odpadů z obcí a měst. Bylo vypracováno návrhové legislativní řešení. Řešení se opírá o možnost vyhlášení dočasného stavu nouze v oblasti odpadového hospodářství z pozice vlády a následného řešení možností nakládání s odpady dočasnou úpravou zákonných povinností formou nařízení vlády.

K bodům 29 a 30, resp. nový bod nad rámec (§ 10)

Požadujeme doplnit nový novelizační bod č. 31 v následujícím znění:

V § 10 se doplňuje odstavec 5, který zní:

(5) Úkoly Ministerstva vnitra uvedené v odstavci 1 písm. a) až c), g) až i) a l) plní Výbor podle krizového zákona, který je složený ze zástupců Ministerstva vnitra, generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru, Policie České republiky, [popř. další orgány, subjekty] a subjektů kritické infrastruktury.

Odůvodnění: Podle § 10 odst. 4 by mělo úkoly podle § 10 odst. 1 krizového zákona plnit GŘ HZS. Jak uvádíme výše v obecné připomínce k zákonu o KI k postavení GŘ HZS, kompetence GŘ HZS je dle našeho názoru disproporčně úzká vzhledem k plnění některých úkolů a šíří problematiky dle zákona o KI a krizového zákona. V případě vyjmenovaných úkolů se nám jeví postavení GŘ HZS vzhledem k obsahu těchto úkolů jako zcela nepřiměřené.

Co se týče zpracování Posouzení rizik ČR, tak podle čl. 5 odst. 1 směrnice CER: „*Posouzení rizik členského státu zohlední všechna relevantní přírodní a člověkem způsobená rizika, včetně rizik meziodvětvové nebo přeshraniční povahy, havárií, přírodních katastrof, mimořádných událostí v oblasti veřejného zdraví a hybridních hrozeb či jiných antagonistických hrozeb, včetně teroristických trestných činů, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/541.*“

Je zřejmé, že šíře zájmů, které jsou předmětem Posouzení rizik ČR, dalece přesahuje kompetenci GŘ HZS.

Pro posuzování rizik u subjektů KI, tj. Posouzení rizik ČR a následné zpracování Strategie pro posílení odolnosti subjektů kritické infrastruktury, považujeme za vhodné kandidáty pro zapojení do přípravy např. útvar CHH – centrum proti hybridním hrozbám MV ČR a PČR - Národní centrálu proti terorismu, extremismu a kybernetické kriminalitě SKPV. Účast subjektů KI (z jednotlivých odvětví) na zpracování těchto dokumentů vnímáme jako nezastupitelnou vzhledem k jejich detailní znalosti prostředí v jednotlivých oblastech poskytování základní služby.

Jsme s ohledem na výše uvedené přesvědčení, že pro plnění těchto úkolů by bylo vhodnější zakotvit podíl ostatních subjektů znalých dané problematiky a toto zakotvení provést institucionálně na zákonné úrovni.

K bodu 57 (§27)

Nesouhlasíme se zrušením § 27

Odůvodnění: I v návaznosti na předchozí připomínky k zákonu o odolnosti KI upozorňujeme, že i krizové orgány mohou a budou nakládat s klasifikovanými informacemi a citlivými údaji, které ze své podstaty nejsou adresovány široké veřejnosti a takové by současně měli být vyčleněny z možnosti o takové informace žádat a nahlížet do nich. Pokud by toto bylo umožněno, což podle našeho chápání důsledků zrušení § 27 bez náhrady, představovalo by umožnění veřejnosti k přístupu k takovým informacím významné bezpečnostní riziko jak pro subjekty KI, tak i pro stát. Nedomníváme se, že odůvodnění zrušení tohoto § je dostatečné a současně přínosné. Naopak v jeho zrušení spatřujeme, jak již bylo zmíněno, bezpečnostní hrozbu.

Nad rámeček – k § 24 a § 24b

Požadujeme, aby mezi členy bezpečnostních rad obcí a krajů a krizových štábů obcí a krajů byli též zástupci vybraných subjektů KI.

Odůvodnění: Považujeme za vhodné, aby byla posílena role subjektů KI v kontextu krizového zákona, a to zejména v případě subjektů KI, u nichž mohou být následky incidentů fyzicky citelné pro jejich širší okolí.

VI. Zásadní připomínka k Důvodové zprávě

Důvodová zpráva k části první – evropská kritická infrastruktura (k důvodové zprávě)

S ohledem na vymezení evropské kritické infrastruktury v návrhu zákona o KI i v samotné směrnici CER je zřejmé, že může dojít k velkému množství nejrůznějších situací s přeshraničním prvkem, kdy bude nezbytné posoudit, zda se předmětná ustanovení zákona o KI i směrnice CER mají či nemají aplikovat. V tuto chvíli je úprava velmi obecná a její aplikace na konkrétní situace je obtížně představitelná. Požadujeme proto, aby byla důvodová zpráva k ustanovením vztahujícím se k evropské KI doplněna o popis regulace této oblasti dle směrnice CER a o bližší přiblížení aplikace regulace zejména na běžné situace, které v této oblasti nastanou – typicky např. koncern s mateřskou společností v jednom členském státě a dceřinými společnostmi v několika jiných členských státech, přičemž dceřiné společnosti samy o sobě poskytují základní službu pouze či zejména v členských státech, v nichž mají sídlo.

VII. Zásadní připomínky k návrhu tezí prováděcích právních předpisů

K části první, bodu 1 (Nařízení vlády o základních službách a kritériích významnosti), tabulka

V tabulce uvádějící přehled jednotlivých odvětví a pododvětví základních služeb požadujeme rozdělení základní služby „skladování a přeprava pohonných hmot“ na dvě samostatné základní služby: „skladování pohonných hmot“ a „přeprava pohonných hmot“.

Odůvodnění: Analogie k vymezení obdobných základních služeb (skladování, přeprava) s jiných pododvětvích – ropa, plyn, vodík.

K části první, bodu 1 (Nařízení vlády o základních službách a kritériích významnosti), tabulka

V tabulce v odvětví zdraví požadujeme vysvětlit či odstranit některé základní služby.

Z návrhu není zřejmé odůvodnění, proč jsou jednotlivé činnosti označeny jako základní služby. Považujeme za nutné odůvodnit, proč některé činnosti byly označeny za tak zásadní, aby se poskytovatelům těchto služeb ukládaly uvedené povinnosti.

Nesouhlasíme s tím, aby výzkum a vývoj léků byl základní službou. Není jasné, proč by tomu tak mělo být. Výzkum a vývoj ve zdravotnictví je prováděn stovkami subjektů a nijak nesouvisí se zajišťováním strategicky důležitých činností pro fungování státu např. ve stavu nouze či za jiných významných okolností.

Dále **není zřejmé, co se rozumí „výroba základních farmaceutických výrobků a základních farmaceutických přípravků“.** Legislativa nezná pojmy farmaceutické výrobky ani farmaceutické přípravky. Podnikající osoba tedy nemůže vědět, zda poskytuje tuto základní službu, když není jasné, co se tímto pojmem myslí. Není nikde definováno, co se rozumí pojmem „základní“. Není známá žádná definice „základních“ ať už farmaceutických výrobků nebo přípravků. Považujeme tedy tuto část za neaplikovatelnou, protože její obsah není znám.

Byť předkladatel pravděpodobně má zájem pod základní službu zavést „výrobu léčivých přípravků“, nesouhlasíme s takto široce pojatou základní službou. Regulatorně pod pojmem výroba léčivých přípravků je zařazeno například i kompletování hotových lékových forem (např. blistrů) do sekundárního obalu (krabičky), přebalování léčiv z cizojazyčného balení do českého či naopak z českého do cizojazyčného apod. Výrobu léčivých přípravků tak se zahrnutím všech fází tak provádí stovky subjektů. Kritérium významnosti v případě výroby tak musí být definováno kombinací faktorů, které zajistí oprávněnost a relevantnost zakotvení řady nových povinností těm subjektům, které skutečně jsou podstatné pro fungování základních činností státu.

Stejně tak základní služba „distribuce léčivých přípravků“ je neodůvodněně široce pojatá. Téměř každá farmaceutická firma, která dodává léčivé přípravky ze zahraničí, je distributorem léčivých přípravků, a to v rozsahu distribuce „svých“ léčivých přípravků. Spolu s nezávislými distributory vykonávající na své podnikatelské riziko nákup a prodej léčivých přípravků jde o několik stovek subjektů jen v České republice. Přičemž naprostá většina těchto subjektů má z pohledu trhu ČR jako celku jen mizivý tržní podíl.

Bez ohledu na výše uvedené, upozorňujeme, že **zamýšlený cíl navrhované právní úpravy, tedy ochrana zájmu státu, resp. občanů ČR zajištěním dostupnosti léčivých přípravků, byla již naplněna jinou právní úpravou, a to novelizací zákona č. 378/2007 Sb., o léčivech, s účinností od 1. ledna 2024.** Touto novelou byla zavedena řada nových povinností vůči farmaceutickým firmám (tzv. držitel rozhodnutí o registraci) a distributorům léčiv, která má za cíl právě zajistit dostupnost léčiv pro pacienty v ČR, a to i po přerušení dodávek. S ohledem na to, že stejný cíl právní úpravy tímto již byl naplněn, **požadujeme, aby z návrhu zákona**

o kritické infrastruktuře byly odstraněny pasáže směřující k zakotvení povinností vůči osobám, které zajišťují výrobu i distribuci léčivých přípravků.

VIII. Obecné dotazy k vyjasnění či zpřesnění v zákoně, případně prováděcím předpisu:

K § 10 odst. 2 b)

V případě, že Ministerstvo vnitra zařadí subjekt na seznam kritické infrastruktury v návaznosti na vyhodnocení poskytování jedné základní služby, předpokládáme, že toto neznámá, že všechny další služby tohoto subjektu budou považovány taktéž za základní služby ve smyslu tohoto zákona.

K §16 manažer kritické infrastruktury

Lze roli manažera kritické infrastruktury dle §16 sloučit s rolí manažera kybernetické bezpečnosti dle §7 vyhlášky č. 82/2018 Sb., o bezpečnostních opatřeních, kybernetických bezpečnostních incidentech, reaktivních opatřeních, náležitostech podání v oblasti kybernetické bezpečnosti a likvidaci dat (vyhláška o kybernetické bezpečnosti)? Jinak řečeno, může tyto role zastávat jeden a tentýž zaměstnanec?

K §17 odst. (3), písm. b)

Vykládáme si správně, že funkce nezbytné pro zajištění poskytování základní služby, které vykonávají kritičtí pracovníci v odvětvích nebo pododvětvích energetiky, musejí být držiteli Osvědčení fyzické osoby, případně držitelem platného Dokladu o bezpečnostní způsobilosti fyzické osoby, dle §80 zákona 412/2005Sb., o utajovaných informacích a bezpečnosti způsobilosti, v platném znění, nebo je výklad dle § 17, odst. 2 takový, že je na rozhodnutí (oprávnění) subjektu kritické infrastruktury požadovat při výkonu citlivé činnosti bezpečnostní způsobilost pracovníka podle zákona upravujícího přístup k utajovaným informacím?

Důvodová zpráva k návrhu zákona pro příklad uvádí, že pod těmito funkcemi si lze představit výkon funkcí pracovníků dispečerských center. Případně, jaká je definice dispečerského centra? Lze pro názornost uvést i jiný obdobný příklad vztažitelný k NEMOs (nominovanému organizátoru trhu s elektřinou)?